

Πρόγραμμα **DRONE**

"Εκπαίδευση εκπαιδευτικών και σχολικών ηγετών για την προώθηση του ψηφιακού γραμματισμού και την καταπολέμηση της εξάπλωσης της παραπληροφόρησης μεταξύ ευάλωτων ομάδων εφήβων".

Project No: For Action - DRONE - 101132954 - GAP-101132954

1. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Το πρόγραμμα **DRONE** είναι πρόγραμμα ERASMUS εντάσσεται στα Forward Looking Projects, έχει εγκριθεί και χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (αρ.έγκρισης: : 101132954). Συντονιστής και επιστημονικά υπεύθυνος του προγράμματος για το DRONE είναι το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Στόχος του προγράμματος είναι η διερεύνηση των αναγκών των μαθητών σχετικά με τον ψηφιακό γραμματισμό, την παραπληροφόρηση και τη διαχείριση κρίσεων στο σχολικό περιβάλλον, και η δημιουργία, εφαρμογή και αξιολόγηση εκπαιδευτικού υλικού για εκπαιδευτικούς, γονείς και διευθυντές σχολείων προς αυτή την κατεύθυνση.

Προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμετοχή των σχολικών μονάδων στο πρόγραμμα, το **DRONE** έχει λάβει έγκριση από την Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (Αρ. Πρωτ. 79/24-4-2024).

2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Κατά τη τριετή διάρκεια του προγράμματος **DRONE**, το παιδί σας θα συμμετάσχει, εφόσον το επιθυμεί από μία έως τρεις από τις ακόλουθες δράσεις, οι οποίες θα λαμβάνουν χώρα εντός του σχολικού χώρου και ωραρίου, και οι οποίες εξαρτώνται από την προηγούμενη έγκριση του Συλλόγου Διδασκόντων για τη συμμετοχή της σχολικής μονάδας στο πρόγραμμα και τη δική σας προηγούμενη ενυπόγραφη πληροφορημένη συγκατάθεση.

- **Συνέντευξη** : 40 μαθητές από όλη την Ελλάδα θα απαντήσουν προφορικά μέσω συνέντευξης διάρκειας περίπου πενήντα λεπτών σε ανοικτού τύπου ερωτήσεις που αφορούν : α) τη σχέση με το σχολείο και τον τρόπο που λαμβάνουν αποφάσεις, β) τον ψηφιακό τους γραμματισμό και το πώς αντιλαμβάνονται την ιδιότητα του πολίτη στο ψηφιακό περιβάλλον, γ) τις κρίσεις που λαμβάνουν χώρα στον χώρο του σχολείου, και δ) τον γραμματισμό στα ψηφιακά μέσα και στις εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης. (Περίοδος δράσης: Απρίλιος-Ιούνιος 2024).
- **Συμπλήρωση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου**: 400 συνολικά μαθητές από την Ελλάδα θα κληθούν να συμπληρώσουν τέσσερα ερωτηματολόγια που αφορούν: α) την αντίληψη του χρόνου, β) την αντίληψη του κινδύνου, γ) την ανθεκτικότητα, καθώς και δ) τη λήψη απόφασης σε σχέση με την παραπληροφόρηση, τον ψηφιακό γραμματισμό και τη διαχείριση κρίσεων στο σχολείο. Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου θα λάβει χώρα εντός του σχολικού ωραρίου με την παρουσία των εκπαιδευτικών του σχολείου. (Περίοδος δράσης: Σεπτέμβριος-Νοέμβριος 2024).

ΕΝΤΥΠΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΜΕΝΗΣ ΣΥΓΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΓΟΝΕΩΝ & ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ DRONE

- **Πιλοτική εφαρμογή μαθήματος για τον ψηφιακό γραμματισμό ενάντια στην παραπληροφόρηση από τους εκπαιδευτικούς της τάξης.** Οι μαθητές θα παρακολουθήσουν επιμόρφωση σχετικά με τον ψηφιακό γραμματισμό και την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης από τον εκπαιδευτικό/εκπαιδευτικούς της τάξης τους. Πριν και μετά τη διεξαγωγή της επιμόρφωσης, οι μαθητές θα συμπληρώσουν διαγνωστικά τεστ που αφορούν στον επίπεδο του ψηφιακού τους γραμματισμού και τεστ αξιολόγησης του υλικού πριν και μετά την επιμορφωτική παρέμβαση των εκπαιδευτικών της τάξης. *(Περίοδος δράσης: 1-2 ημέρες κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους 2025-2026).*

3. ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ

Το πρόγραμμα **DRONE** έχει ως σκοπό την ενδυνάμωση των σχολικών μονάδων ολιστικά καθώς απευθύνεται στους σημαντικούς τους δρώντες. Η ενδυνάμωση αυτή η οποία αφορά μαθητές, εκπαιδευτικούς, διευθυντές/διευθύντριες, γονείς και κηδεμόνες στοχεύει: α) στην ανάπτυξη της ψηφιακής πολιτειότητας των παραπάνω δρώντων και β) στην ενδυνάμωση των σχολικών μονάδων ως προς την πρόληψη και διαχείριση κρίσεων στο εσωτερικό τους. Η παραπάνω στόχευση λαμβάνει σημαντικά υπόψη της το ευρύτερο ψηφιακό περιβάλλον παραπληροφόρησης και εκθετικής ανάπτυξης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και των εφαρμογών τεχνητής νοημοσύνης. Η ενδυνάμωση αυτή θα προκύψει μέσα από τη διερεύνηση των αναγκών των παραπάνω δρώντων, η οποία στη συνέχεια θα οδηγήσει στην παραγωγή στοχευμένου εκπαιδευτικού υλικού και τη διενέργεια μεγάλης κλίμακας επιμόρφωσης (σύγχρονης και ασύγχρονης) για εκπαιδευτικούς, διευθυντές και διευθύντριες σχολικών μονάδων.

Περαιτέρω, οι γονείς και κηδεμόνες καθώς και οι μαθητές και οι μαθήτριες θα αποτελέσουν το κυριότερο και κομβικότερο σημείο του παραπάνω διαλόγου με τους σημαντικούς δρώντες των σχολικών μονάδων και θα έχουν την ευκαιρία να συνδιαμορφώσουν το παραγόμενο εκπαιδευτικό υλικό και να συμβάλλουν κομβικά στο παραγόμενο εκπαιδευτικό υλικό και τις επιμορφωτικές δράσεις του προγράμματος.

Τέλος, δεν προβλέπονται οικονομικά ανταλλάγματα προς τους συμμετέχοντες στην έρευνα. Οι ερευνητές όμως του προγράμματος διατίθενται μετά από πρόσκληση των σχολικών μονάδων να πραγματοποιήσουν σε αυτές εργαστήρια και επιμορφώσεις προς τους γονείς και κηδεμόνες, τους εκπαιδευτικούς και τους/τις διευθυντές/ντριες σχετικά α) με τις θεματικές του προγράμματος (ψηφιακός γραμματισμός, παραπληροφόρηση, διαχείριση κρίσεων) και β) τα αποτελέσματα της έρευνας συνολικά, δηλαδή σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο και όχι ανά σχολική μονάδα.

4. ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Στο πρόγραμμα DRONE η συλλογή και διαχείριση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, για τους μαθητές ειδικότερα εναρμονίζεται με τα Άρθρα 3 και 12 της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του παιδιού. Επιπλέον, σε κάθε στάδιο του προγράμματος διασφαλίζεται η ανωνυμία των συμμετεχόντων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (Ν. 2472/1997 και Ν.2472/1997, περί Προστασίας του Ατόμου από την Επεξεργασία Προσωπικών Δεδομένων), και τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό για την Προστασία Γενικών Δεδομένων (GDPR, 2016/679). Παράλληλα, με επιστολή η οποία έχει ήδη κατατεθεί, διασφαλίζεται η

ΕΝΤΥΠΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΜΕΝΗΣ ΣΥΓΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΓΟΝΕΩΝ & ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ DRONE

πληροφορημένη συναίνεση των γονέων και κηδεμόνων των μαθητών και η δυνατότητα των μαθητών να αποχωρήσουν από την έρευνα σε οποιοδήποτε στάδιο της διεξαγωγής της.

4.1. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των μαθητών θα υποβληθούν σε επεξεργασία ώστε να διασφαλισθεί η ενδεδειγμένη προστασία και εμπιστευτικότητα των παραπάνω δεδομένων. Συγκεκριμένα, τα προσωπικά δεδομένα των μαθητών υπόκεινται σε «ψευδωνυμοποίηση»: δηλαδή σε επεξεργασία κατά τρόπο ώστε τα δεδομένα να μην μπορούν πλέον να αποδοθούν σε συγκεκριμένο υποκείμενο των δεδομένων χωρίς τη χρήση συμπληρωματικών πληροφοριών, εφόσον οι εν λόγω συμπληρωματικές πληροφορίες διατηρούνται χωριστά και υπόκεινται σε τεχνικά και οργανωτικά μέτρα προκειμένου να διασφαλιστεί ότι δεν μπορούν να αποδοθούν σε ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο (άρθρο 4, παρ.5, GDPR, 2016/679). Υπεύθυνη της επεξεργασίας ψευδωνυμοποίησης και η μοναδική που έχει πρόσβαση στα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα είναι η υπεύθυνη ερευνητικού σχεδιασμού του προγράμματος. Τα προσωπικά και δημογραφικά δεδομένα που θα συλλεγούν αφορούν τις ακόλουθες κατηγορίες: ηλικία, φύλο, αστική/ορεινή/ημιορεινή περιοχή, χώρα καταγωγής, και έτη παραμονής στην Ελλάδα. Η διάχυση των ανωνυμοποιημένων προσωπικών και δημογραφικών δεδομένων αφορά αποκλειστικά τις παραπάνω γενικές κατηγορίες δεδομένων και αποκλειστικά τη διάχυση για επιστημονικούς σκοπούς.

4.2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΑΡΑΠΟΝΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ

Οι συμμετέχοντες στην έρευνα, έχουν το δικαίωμα να υποβάλλουν παράπονα ή καταγγελίες καταγγελίας σε εποπτική αρχή, σε περίπτωση που δεν τηρούνται οι κανόνες προστασίας προσωπικών δεδομένων, μέσα από τις επόμενες δυο διαδικασίες:

α) Οι συμμετέχοντες στην έρευνα θα έχουν στη διάθεσή τους τα στοιχεία των υπευθύνων του προγράμματος ώστε να μπορούν να επικοινωνήσουν άμεσα μαζί τους. Συγκεκριμένα, α) στον Ενημερωτικό Οδηγό προς τις Σχολικές Μονάδες, όπως επίσης και στο Έντυπο Πληροφορημένης Συγκατάθεσης των Γονέων και Κηδεμόνων, θα υπάρχουν τα στοιχεία επικοινωνίας τόσο της υπεύθυνης ερευνήτριας για τον ερευνητικό σχεδιασμό του προγράμματος, όσο και του επιτόπιου ερευνητή για άμεση επικοινωνία.

β) Οι συμμετέχοντες στην έρευνα μπορούν να απευθύνονται απευθείας στη διεύθυνση της σχολικής μονάδας στην οποία πέρα από τα παραπάνω στοιχεία, θα υπάρχουν επιπλέον και τα στοιχεία επικοινωνίας του Επιστημονικά Υπεύθυνου του προγράμματος.

4.3. ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ, ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Τα προσωπικά δεδομένα που συλλέγονται κατά τη διάρκεια του προγράμματος DRONE, στο πλαίσιο των διατάξεων του άρθρου 17 GDPR, 2016/679), και σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (Ν. 4624/2019, περί Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα), αποθηκεύονται, φυλάσσονται και διατηρούνται σε κρυπτογραφημένη βάση δεδομένων του αποθετηρίου του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου για τη διάρκεια του προγράμματος, δηλαδή για μια περίοδο 36 μηνών, και στη συνέχεια καταστρέφονται με ταυτόχρονη ενημέρωση των συμμετεχόντων.

4.4. ΑΡΝΗΣΗ/ΑΠΟΣΥΡΣΗ

ΕΝΤΥΠΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΜΕΝΗΣ ΣΥΓΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΓΟΝΕΩΝ & ΚΗΛΕΜΟΝΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ DRONE

Η συμμετοχή του παιδιού σας στην έρευνα είναι προαιρετική. Ο μαθητής/τρια έχει τη δυνατότητα να αποσυρθεί από αυτή σε οποιοδήποτε στάδιο.

ΥΠΟΓΡΑΦΕΣ

1. ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΡΕΥΝΗΤΗ/ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ

.....

Στοιχεία επικοινωνίας επιτόπιου ερευνητή:

2. ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ & ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΤΗ /ΤΗΣ ΜΑΘΗΤΡΙΑΣ

.....

Δηλώνω υπεύθυνα έχω ενημερωθεί για τις δράσεις του προγράμματος **DRONE** και επιθυμώ να συμμετέχω εθελοντικά. Διατηρώ επίσης το δικαίωμα μου να αποσυρθώ από τη διαδικασία της έρευνας σε οποιοδήποτε στάδιο της διεξαγωγής της.

ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΤΗ/ΜΑΘΗΤΡΙΑΣ/ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ

.....

3. ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ & ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΚΗΛΕΜΟΝΩΝ

Δηλώνω υπεύθυνα ότι αποδέχομαι τη συμμετοχή του παιδιού μου στις δράσεις του προγράμματος **DRONE**. Το παιδί μου διατηρεί το δικαίωμα να αποσυρθεί από τη διαδικασία της έρευνας σε οποιοδήποτε στάδιο της διεξαγωγής της.

ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΓΟΝΕΑ Η ΚΗΛΕΜΟΝΑ/ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ

.....

► Επικοινωνία με το πρόγραμμα **DRONE**

Υπεύθυνη Ερευνητικού Σχεδιασμού: Κονιδάρη Βικτωρία, μέλος ΣΕΠ, ΕΑΠ.

- e-mail: konidari.viktoria@ac.eap.gr
- Αίθουσα διαδικτυακής συνάντησης: <https://hou.webex.com/meet/konidari.viktoria>